

Boşanmak mı, sabır mı? Bediüzzaman ne tavsiye ediyor?

Ayşegül Hanım: “Öyle her şeyde boşanmayı gündeme getirmek fazîlet midir? Yoksa sabretmek ve bazı bâdireleri birlikte aşmaya çalışmak mı fazîlettir? Karı kocanın boşanmasının olumsuzluğu hakkında Üstad ne gibi tavsiyelerde bulunuyor?”

Cenâb-ı Hak Cennet ehlinin, Cennette eşleriyle birlikte ebedî mutluluğa mazhar olacaklarını müjdeler. Bu müjde Kur’ân’da şöyle yer alır: “O gün cennetlikler, gerçekten nimetler içinde safa sürerler. Onlar ve eşleri gölgeler altında tahtlara kurulurlar. Orada onlar için her çeşit meyve vardır. Bütün arzuları yerine getirilir. Onlara Rabb-i Rahîm’den selâm da vardır.” 1

Dünyanın dikenli bağlarında acı günde, tatlı günde birlikte yaşayan, birlikte ağlayan, birlikte gülen, hayatın ve imtihanın bir gereği olarak yer yer kendilerini alıkoyamadıkları sürtüşmeleri ve tartışmaları bertaraf etmesini de başaran karı kocanın ebedî âhîret hayatında ebedî zevkleri ve ebedî güzellikleri birlikte paylaşmaları elbette müstesnâ bir ihsân-ı İlâhîdir. Bu ihsan-ı İlâhî’yi dünyadaki sabırlarının bir sonucu olarak hak ettikleri de söylenebilir. Çünkü sırf âile yuvalarının selâmeti ve huzuru için birlikte dünyanın acılı imbiklerinden süzölmüşler, birlikte ıztıraplı eleklerden geçmişler; hep ama hep birlikte sabretmişler, Allah’a birlikte dayanmışlar, Allah’tan birlikte ümit ışığı beklemişler.

Öyle her sıkıntıda, her acıda, her olumsuzlukta yekdiğerini terk edip dünyevî keyfinin peşine takılıp gitmek yok elbet. Sırf dünya mutluluğu için mi yaratılmışsın ki, her konuda dünyevî kıstas ve kriterleri birinci plâna alıyorsun? Cenâb-ı Hak bazen eşlerden birisine hastalık verir, sabır ister; diğere eşine buna rağmen sadâkat, bağlılık ve hizmet tarzında bir görev yükler ve yine sabır ister. Bazen karı-kocayı birlikte fakirlik imtihanına tâbi tutar, bazen zenginlik sınavından geçirir. Bütün bu imtihanların sonucu uhrevîdir. Netice âhîrette alınacaktır. Âkıbet verme hakkı âhîretindir. Çünkü âhîret dünya tabanına oturmuş bir ebediyet şehridir. Cenâb-ı Hakk’ın; “Allah sabredenlerle berâberdir.” 2, “Sabredenlere müjdele.” 3, “Allah sabredenleri sever.” 4 beyanlarının ve taahhütlerinin elbette çok müstesnâ bir

anlamı olmalıdır! Elbette bu taahhütler--hâşâ—karşılıksız verilmiş ilâhî taahhütler değildir!

Boşanmak fazîlet midir? Gelin bu sorunun cevabını Peygamberlerin hayatlarında arayalım. Hazret-i Nûh Aleyhisselâm kendisine inanmayan müşrik karısına tahammül etmiş, boşanmamıştı. Hazret-i Lût Aleyhisselâm Sodom ahlâksızları ile birlikte hareket eden hâin karısına tahammül etmiş, boşanmamıştı. Hazret-i Eyyûb Aleyhisselâm yıllarca hasta yattığı günlerde; muhtereme hanımı Rahmet kendisine sabretmiş, eksiksiz hizmet etmiş; bırakıp gitmemişti... Örnekler arttırılabilir.

Şüphesiz karı ile koca aynı fıtratta, aynı karakterde, aynı yapıda ve aynı yaratılışta değillerdir. Şüphesiz boşanmak haram da değildir. Fakat boşanmak fazîlet de değildir. Boşanmakla ulaşılması düşünülen hayır ve fazîlete, sabırla pekâlâ ulaşılabilir; ileriye de geçilebilir. Boşanmakla ulaşılması düşünülen huzur ve mutluluğa da, sabırla pekâlâ ulaşılabilir; ileriye de geçilebilir. Çünkü söz gelişi, boşanmakla hayâlî bir selâmete mi ermek istiyoruz; oysa sabrın sonu zaten selâmettir! Söz gelişi boşanmakla bir murada mı ermek istiyoruz; sabreden kişi zaten muradına ermeye namzet kişi demektir. Bu Kur'ân'ın beyan ve taahhüdüdür. O halde soralım kendimize: Boşanmak mı fazîlettir? Sabır mı? Boşanmak mı hayırlıdır? Sabır mı?

Boşanmadan dolayı ortada kalan ve iyi yetişme fırsatı bulamayan çocuğun çektiği mânevî acı ve ızdırıp, karı kocanın boşanmakla hedeflediği dünyevî saadeti âhiret noktasından sıfırlar, yer, yıkar, bitirir, mahveder; dünyayı da, âhireti de zehir eder, azaba çevirir! Çocuğa mı yazık, sabırsızlık yüzünden ket vurdukları ve engel oldukları kendi ebedî saadetlerine mi yazık? Hangisine ağlanmalı? Bu acı sona kendilerinden başka kim ağlar?

Oysa birbirlerinin titizliklerine, hassasiyetlerine, varsa çekilmez alışkanlıklarına, dayanılmaz ve taşınmaz düşkünlüklerine ve tutkularına sabretmeleri ne kadar mutluluk vericiydi! Bir bilselerdi! Bir bilselerdi!

Birlikteliğin devamlılığında elbette hayır ve fazîlet vardır. Bundandır ki, erkek ve kadın evlenirken birbirlerinin dindârlıklarına değer vermelidirler. Birbirlerinde dindarlık aramalıdır. Sünnet olan budur! Çünkü dindar insan daha geçimlidir, daha sabırlıdır, âhiretin bitmeyen, fânî olmayan ve lezzette üstüne olmayan ebedî nimetlerine daha müştâktır! Bilir ki, saadetin yolu sabırdan geçmektedir.

Üstad Bedüzzaman Hazretleri karı ile koca arasındaki ebedî bağı güçlendirecek formülü çizerken ayrılığa ve boşanmaya yer vermez. Bırakıp gitmeye satır açmaz.

Terk etmeye izin vermez. Bilâkis Bedüzzaman, sâlihâ ve dindar zevcenin, kocası tarafından taklit edilesi bir kadın olduğunu; kocanın, ancak bu taklitle ebediyet arkadaşını kaybetmeyeceğini hatırlatır. Üstad Hazretlerine göre kadın da dindar kocasını ebediyen kaybetmemek için dindar olmalıdır. Böylece kadın hem dünya, hem de âhîret saadetini elde edebilecektir. Bedüzzaman'ın dilinde ayrılık yoktur, gayrılık yoktur; birliktelik ve saadet vardır. 5

O halde, eğer fazîlet arıyorsak, bu, boşanmada değil; sabırdadır! Eğer saadet arıyorsak, bu, boşanmada değil; sabırdadır! Eğer ebediyet arıyorsak, bu, boşanmada değil; sabırdadır. Bilhassa dindar eşimizi eften püften sebepler yüzünden, bizim de benzerlerini taşıdığımız hatâlar ve kusurlar yüzünden dışlamak, itham etmek, kırmak, incitmek vebâldir, günahdır, sorumluluk vericidir.

Dipnotlar:

1- Yâsîn Sûresi: 55-58.

2- Bakara Sûresi: 153, 249.

3- Bakara Sûresi: 155.

4- Âli İmrân Sûresi: 146.

5- Lem'alar, s. 203.